

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện

: Hoàng Minh Thái

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung

: PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

Về tình hình thực hiện NSNN năm 2015 và giải pháp điều hành NSNN năm 2016

Nguồn: *mof.gov.vn*

I. TÌNH HÌNH THỰC HIỆN NSNN NĂM 2015:

Năm 2015 nền kinh tế tiếp tục chuyển biến tích cực, tăng trưởng kinh tế ước đạt 6,68%, vượt mục tiêu đề ra (6,2%); lạm phát thấp (chỉ số giá tiêu dùng bình quân tăng 0,63% so với bình quân năm 2014); tín dụng tăng trưởng khá; sản xuất công nghiệp tiếp tục tăng trưởng... Tuy nhiên, tình hình vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức, nhất là giá dầu thế giới giảm sâu và khó dự báo, làm giảm thu NSTW; thị trường tiền tệ thế giới biến động phức tạp, gây áp lực lên tỷ giá.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, chỉ đạo sát sao, kịp thời của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; cùng với sự phối hợp chặt chẽ, vào cuộc quyết liệt, có hiệu quả của các cấp, các ngành và địa phương, nỗ lực phấn đấu của cộng đồng doanh nghiệp, đến nay kết quả thực hiện

Trong số này:

1. Về tình hình thực hiện NSNN 2015 và giải pháp điều hành NSNN 2016	1
2. Chấn chỉnh việc thực hiện về lãi suất huy động	2

nhiệm vụ NSNN năm 2015 là tích cực.
Cụ thể:

1. Về thu NSNN:

Ngay từ đầu năm 2015, trước tình hình giá dầu thô thế giới giảm mạnh, làm giảm thu NSNN, Bộ Tài chính đã chủ động tính toán, xây dựng các kịch bản điều hành, đảm bảo cân đối NSNN theo các mức giá dầu dự kiến (40, 50, 60 USD/thùng); tham mưu với Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ các giải pháp điều hành tài chính - NSNN nhằm tập trung tháo gỡ khó khăn cho SX-KD, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, tạo điều kiện phấn đấu tăng thu nội địa và XNK để bù đắp số giảm thu từ dầu thô; đồng thời tổ chức theo dõi chặt chẽ tình hình để có điều chỉnh phù hợp trong quá trình tổ chức thực hiện.

Trong công tác chỉ đạo điều hành, Bộ Tài chính xác định nhiệm vụ trọng tâm, mấu chốt là phải tích cực đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính thuế, hải quan, giảm số giờ kê khai và nộp thuế để tạo điều kiện thuận lợi hơn cho doanh nghiệp, người nộp thuế và thực tế đã hoàn thành kế hoạch đề ra (năm 2015 đã giảm thêm được 50 giờ nộp thuế, đưa tổng số giờ nộp thuế xuống còn 117 giờ, vượt mục tiêu đề ra trong Nghị quyết số 19/NQ-CP của Chính phủ là 121,5 giờ); đã thực hiện kết nối thông tin một cửa quốc gia (9 bộ, cơ quan Trung ương), kết nối kỹ thuật cơ chế một cửa ASEAN; thực hiện đề án kiểm tra tiêu chuẩn chất lượng hàng hóa, an toàn vệ sinh thực phẩm... Bên cạnh đó, đã tập trung làm quyết liệt công tác xử lý nợ đọng thuế, nhất là các khoản nợ đọng có khả năng thu (đến tháng 12/2015 đã thu được trên 39 nghìn tỷ đồng nợ thuế nội địa năm 2014 chuyển sang).

Nhờ kinh tế phát triển, kết hợp với các giải pháp quyết liệt, phù hợp và quyết tâm, nỗ lực cao của cả hệ thống chính trị, cộng đồng doanh nghiệp và ủng hộ của nhân dân, nhiệm vụ thu ngân sách năm 2015 đã hoàn thành vượt mức dự toán Quốc hội quyết định. Tổng thu NSNN đạt 989,69 nghìn tỷ đồng, bằng 108,6% dự toán, tăng 14,6% so năm 2014; trong đó thu NSTW cơ bản đạt dự toán, không phải sử dụng đến khoản 10.000 tỷ đồng thu thoái vốn Nhà nước tại các doanh nghiệp mà Quốc hội đã

cho phép để xử lý số giảm thu NSTW; giữ bội chi NSNN trong phạm vi dự toán Quốc hội quyết định đầu năm, đảm bảo cân đối ngân sách các cấp chính quyền địa phương.

2. Về chi NSNN:

Quán triệt chủ trương thực hiện chính sách tài khóa chặt chẽ, quản lý và sử dụng kinh phí NSNN tiết kiệm, hiệu quả; các bộ, ngành, địa phương, đơn vị sử dụng NSNN được yêu cầu rà soát, quản lý chặt chẽ các khoản chi, bảo đảm trong phạm vi dự toán đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt, theo đúng chế độ quy định; triệt để tiết kiệm chi thường xuyên, không mua xe ô tô công, giảm tối đa các khoản chi khánh tiết, hội nghị, hội thảo, lễ hội,...; thực hiện nghiêm, có hiệu quả các biện pháp chống thất thoát, lãng phí, tham nhũng.

Trong tổ chức thực hiện, cơ quan tài chính các cấp và KBNN đã tăng cường công tác kiểm soát chi NSNN, đảm bảo chặt chẽ đúng mục đích, chất lượng, hiệu quả. Ước tính năm 2015, hệ thống KBNN thực hiện kiểm soát chi 736.580 tỷ đồng chi thường xuyên của NSNN, đã phát hiện gần 29 nghìn khoản chi chưa chấp hành đúng thủ tục, chế độ quy định; thông qua công tác kiểm soát thanh toán vốn đầu tư đã từ chối thanh toán 95 tỷ đồng do chủ đầu tư đề nghị thanh toán sai danh mục, dự án có quyết định đầu tư phê duyệt sau ngày 31/10/2014. Đồng thời, đã thực hiện cắt giảm trên 4.143 tỷ đồng dự toán chi

thường xuyên của các đơn vị, cơ quan trung ương và dự phòng NSTW năm 2015 để đảm bảo cân đối NSTW.

Đánh giá chung, nhiệm vụ tài chính – NSNN năm 2015 về cơ bản đã hoàn thành toàn diện trên tất cả các lĩnh vực công tác. Công tác quản lý thu, điều hành chi được thực hiện chủ động, sát với tình hình thực tiễn, kỷ luật tài chính - ngân sách được tăng cường và có chuyển biến tích cực. Kết quả thu NSNN vượt dự toán và cao hơn số đánh giá trình Quốc hội, góp phần đảm bảo cân đối NSTW trong điều kiện có nhiều tác động không thuận từ môi trường thế giới đến nguồn thu NSTW, đặc biệt là việc giá dầu thô giảm sâu.

II. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI VÀ GIẢI PHÁP ĐIỀU HÀNH DỰ TOÁN NSNN NĂM 2016:

Dự toán NSNN năm 2016 Quốc hội thông qua với tổng thu NSNN là 1.014,5 nghìn tỷ đồng, tổng chi NSNN là 1.273,2 nghìn tỷ đồng, bội chi NSNN 254 nghìn tỷ đồng (4,95%GDP). Căn cứ nhiệm vụ thu, chi NSNN năm 2016 được Thủ tướng Chính phủ giao và Bộ Tài chính thông báo, các bộ, cơ quan trung ương đã khẩn trương thực hiện việc phân bổ, giao dự toán NSNN năm 2016 đến các chủ đầu tư, các đơn vị sử dụng NSNN; HĐND các địa phương đã họp quyết định nhiệm vụ KT - XH và dự toán NSNN năm 2016.

Năm 2016 dự báo tình hình tiếp tục có nhiều chuyển biến tích cực hơn so với năm 2015, tăng trưởng kinh tế khoảng 6,7%, lạm phát dưới 5%, tổng kim ngạch xuất khẩu tăng 10%... Tuy nhiên, vẫn còn tiềm ẩn nhiều khó khăn, thách thức, nhất là những biến động phức tạp, khó lường trên thị trường tài chính, tiền tệ thế giới và giá dầu thô tiếp tục giảm sâu, dự báo có tác động không thuận đến sự phát triển kinh tế và cân đối thu, chi NSNN năm 2016. Để chủ động ứng phó với việc giảm thu NSNN do giá dầu thô giảm, giữ vững cân đối NSNN năm 2016, Bộ Tài chính đã xây dựng các kịch bản điều hành NSNN theo từng mức giá dầu, trong đó có cả mức giá 30 và thậm chí dưới 30 USD/thùng, từ đó đưa ra những giải pháp xử lý cụ thể. Do tỷ trọng thu trực tiếp và gián tiếp liên quan đến dầu thô không lớn (khoảng 10% tổng thu NSNN); đồng thời, từ kinh nghiệm điều hành năm 2015 cho thấy việc giá xăng dầu giảm cũng có tác động tích cực đến phát triển kinh tế, tạo thêm nguồn thu cho NSNN. Vì vậy, số giảm thu do biến động giá dầu thô có thể bù đắp được từ số phần đầu tăng thu nội địa và XNK.

Để hoàn thành nhiệm vụ tài chính – NSNN năm 2016, Bộ Tài chính xác định cần vào cuộc một cách chủ động, quyết liệt ngay từ những ngày đầu, tháng đầu của năm. Tập trung triển khai đồng bộ, có hiệu quả các giải pháp tài chính – ngân sách đã được đề ra trong Nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ về

Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán NSNN năm 2016, trong đó: (i) chú trọng tăng cường quản lý thu NSNN, phân đầu tăng thu từ nội địa và thu từ hoạt động XNK để bù đắp tối đa cho số giảm thu do tác động của dầu thô; (ii) quản lý, điều hành chi chặt chẽ, triệt để tiết kiệm chi thường xuyên; (iii) tiếp tục rà soát, xây dựng và hoàn thiện thể chế, hệ thống pháp luật về thuế, hải quan, ngân sách, quản lý tài chính doanh nghiệp, thị trường vốn, thị trường chứng khoán, bảo hiểm, dịch vụ kế toán, kiểm toán...; đẩy mạnh cải cách hành chính, góp phần đẩy nhanh quá trình tái cơ cấu nền kinh tế và tháo gỡ khó khăn, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh, thúc đẩy phát triển SX-KD, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế cao hơn năm 2015; (iv) điều hành bội chi NSNN trong phạm vi được Quốc hội

quyết định; quản lý, kiểm soát chặt chẽ nợ công; (v) tiếp tục tăng cường kỷ cương, kỷ luật tài chính, tăng cường công khai, minh bạch,...

Trong không khí cả nước thi đua lập thành tích chào mừng Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII, bầu cử Quốc hội khóa XIV và HĐND các cấp; với sự chỉ đạo quyết liệt, sát sao của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; sự vào cuộc của các bộ, ngành, địa phương ngay từ những ngày đầu, tháng đầu của năm; sự nỗ lực, chung sức chung lòng của cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân, tin tưởng rằng nhiệm vụ tài chính – NSNN năm 2016 sẽ đạt và vượt mục tiêu đã đề ra, tạo nền tảng cho việc thực hiện thắng lợi kế hoạch 5 năm mà Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII đề ra.

Chấn chỉnh việc thực hiện quy định về lãi suất huy động

Nguồn: *mof.gov.vn*

Ngày 19/01/2016, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã ban hành

văn bản số 297/NHNN-TTGSNH về việc chấn chỉnh việc thực hiện lãi suất huy động.

Theo văn bản này, thời gian gần đây, các tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài (TCTD) đẩy mạnh huy động vốn gắn với việc triển khai các chương trình khuyến mại, tặng quà, tặng lãi suất, chuyển lãi suất tiền gửi qua lãi suất cho vay hoặc giá dịch vụ hoặc giao dịch khác với cùng khách

hàng và người có liên quan của khách hàng, làm tăng chi phí hoạt động, ảnh hưởng đến mặt bằng lãi suất thị trường. Để đảm bảo tuân thủ các quy định của NHNN, an toàn hoạt động của TCTD và ổn định thị trường tiền tệ, Thống đốc NHNN yêu cầu:

TCTD chấp hành đúng quy định của NHNN về mức lãi suất huy động được quy định tại Thông tư 06/2014/TT-NHNN ngày 17/03/2014, Thông tư 07/2014/TT-NHNN ngày 17/03/2014, Quyết định số 2173/QĐ-NHNN ngày 28/10/2014, Quyết định số 2589/QĐ-NHNN ngày 17/12/2015; không áp dụng các biện pháp kỹ thuật để lách, vượt trần lãi suất huy động; nghiêm cấm cạnh tranh không lành mạnh trong huy động vốn; ban hành trước ngày 25/01/2016 văn bản chỉ đạo các đơn vị kinh doanh, chi nhánh TCTD chấp hành đúng các quy định của NHNN về lãi suất huy động và chỉ đạo của NHNN tại văn bản này; đồng thời, gửi văn bản chỉ đạo này cho NHNN (qua Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng).

Tự kiểm tra, phát hiện những vi phạm về mức lãi suất huy động; chỉ đạo chấn chỉnh và xử lý nghiêm người đứng đầu các chi nhánh, đơn vị của TCTD để xảy

ra vi phạm, không chấp hành các quy định của NHNN.

Đồng thời, chủ động phát hiện và báo cáo về NHNN những TCTD cạnh tranh không lành mạnh vi phạm quy định về mức lãi suất huy động.

Thực hiện các chương trình khuyến mại trong huy động vốn, cho vay đúng quy định của pháp luật và tiết giảm tối đa các chi phí quảng cáo, khuyến mại, chăm sóc khách hàng để đảm bảo kinh doanh hiệu quả.

NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố có văn bản chỉ đạo các Quỹ tín dụng nhân dân trên địa bàn chấp hành đúng các quy định của NHNN về lãi suất huy động.

Cơ quan Thanh tra, giám sát ngân hàng và NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc chấp hành các quy định về lãi suất huy động đối với các TCTD trên địa bàn; xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm và báo cáo Thống đốc NHNN.